

KRONIKA STANISŁAWOWSKA.

Wychodzi każdej Niedzieli o godzinie 8. rano.

Przedpłata wynosi:

W miesiącu:		
całorocznie	— — — — —	4 zlr.
półrocznie	— — — — —	2 "
czwarterocznie	— — — — —	1 "
Z przeesełką pocztową:		
całorocznie	— — — — —	4 zlr. 60 czt.
półrocznie	— — — — —	2 " 30 "
czwarterocznie	— — — — —	1 " 15 "

Odpowiedzialny redaktor:

Kajetan Kuliński.

Cena ogłoszeń.

Od objętości wiersza (petit) . . . 5 czt.
Reklamy, nekrologie, korespondencye prywatne — po 10 czt. od wiersza.

Rękopisma nie zwracają się.

Kilka słów

o utrzymaniu własności ziemskiej

skreślił Wiktor Krzeczunowicz z Komarowa.

(Ciąg dalszy.)

Najnowszy system eksterminacyjny, wewnętrznej polityki w Prusiech — staje się prawie równoległy naszej nędzy i biedzie, bo gdy tam na mocy ustaw, na które się serce człowieka wzdryga, opuszczać musimy kąty rodzinne, to tutaj ciesząc się opieką sfer rządzących, niejedna ulga dla kraju dałaby się przeprowadzić, i nasze słuszne żądania na polu ekonomicznych stosunków w czyn zamienić, gdybyśmy sobie sami wewnątrz grobu nie kopali. Grób ten stanowią długi, powtarzamy długi nieskonwertowane — o wysokich procentach, są główną podstawą naszej nędzy — a utworzeniem instytucji, dającej na 112-letni okres czasu spłaty, z dwoma i pół — najwyżej trzema procentami wraz z amortyzacją — bo tylko tyle znieść potrafimy, staje się nieodzowną koniecznością. Gdy to nie nastąpi — system wywłaszczenia ziemi tu w Galicyi sami na sobie dokonamy.

Niech więc nasze Towarzystwa i kompetentne, powagi finansowe zechcą pomyśleć, o najszybszem utworzeniu podobnej instytucji, a Rada Państwa tymczasowo niech uzyska obszerny kredyt dla rolnictwa w Banku Austro-Węgierskim.

Przypuszczając więc, iż najważniejszy szkielet dla naszych gospodarstw został pomyślnie zwalczony, t. j. iż długi nasze zostały uregulowane, a budżet roczny na zaspokojenie zewnętrznych wydatków: jakoto rat instytucji, podatków i asekuracji zrobiony — obejmujemy własność ziemską, którą czysto jako dzierżawę uważamy, albowiem ciężące raty instytucji, podatek dla państwa i kraju — i ubezpieczenie naszego mienia, stanowią nasz czynsz dzierżawny, — stosownego kapitału pieniężnego, którego ilość, zależy od ilości pól, — kosztów administracji, i potrzebnego inwentarza gospodarskiego, brać się do uprawy roli i zajmować się gospodarstwem wiejskim — kapitał więc na urządzenie gospodarstwa jest konieczny, stosownie wedle potrzeby to jest planu gospodarczego, na który raz zdecydowawszy się, nie można go bez ważnych i racjonalnych powodów łamać. Czynniki, które

uwzględnić w przyjętym planie gospodarczym koniecznie potrzeba są te, które w danym miejscu i okolicy panują, a mianowicie: 1) poznanie gleby, 2) jakie rośliny na danej glebie najlepiej się udają, czy zbożowe, czy strączkowe, czy paszowe, 3) łatwość albo trudność robotnika, 4) drogi komunikacyjne i odległość od miast, 5) łatwość lub trudność dostania chwilowego kredytu, a więc w planie musi być przyjęta dokładnie norma, wiele pól poświęcić pod uprawę zboża, paszy, a przytem uwzględniony być powinien jak najszerszy chów bydła — nie tylko dla osiągnięcia własnego inwentarza roboczego — ale i zarazem rozwinąć produkcję na mięso i mleko, a że gospodarstwa w ten sposób rozwinięte, cieszą się najlepszym powodzeniem, dowód tego wieś Kamienna własność Wgo Grzegorza Gluchowskiego, któremu gorliwa i sumienna praca około chowu bydła podjęta, pozwala z spokojem przetrwać obecne przesilenie rolnicze.

(C. d. n.)

Pierwszemu Władcy Stanisławowskiemu Najprz. Księdzu Biskupowi Dr. J. Pełeszowi, na pamiątkę Jego ins talacji d. 10. stycznia 1886

Trzy opisy historyczne

STAROKSIAŻECEGO GRODU HALICZA.

Skreślone przez Dr. J. Szaraniewicza Lwów 1883.

Podał w streszczeniu

A. K. BŁACHOWSKI.

(Dokończenie)

Według wskazówek zawartych w wydanej przez autora w r. 1880. książeczce pod napisem „Gdzie leżał staroruski gród Halicza?” odkopano na Zatulki polach, położonych między Łomnicą, Łukwią i Dniestrem, fundamenta: a) cerkwi św. Spasa, która była w XII. wieku cerkwią zamkową; b) rotundy, na polu Karaity; c) cerkwi Bogarodzicy, kolo dąbrowy nad Bieduniem; i d) dwa

cerkwiska. Na budowę starożytną kościoła św. Stanisława, zwrócił uwagę członek komisji archeologicznej dr. Luszczkiewicz. Ciekawą była dysputa w tej mierze uczonych, jaka wywiązała się na miejscu przy oględzinach, a którą kreślący te słowa, miał zaszczyt słyszeć. Autor omawia ją z zwykłą głębokością swoich poglądów.

Nie uprzedzając kwestyj, pójdźmy porządkiem. Oto co pisze autor:

„Ruiny cerkwi św. Spasa na polach Zatulkiwskich (która była zbudowaną w stylu bizantyńskim) przypominają, że Chrześcijaństwo zaniezione tu z Bizancjum, związki książąt ruskich z bizantyńskimi, wreszcie stosunki handlowe, otwierały sztuce drogę do księstw podkarpackiej Rusi“.

„Najczystszy zaś styl budowy bizantyńskiej okazuje się na fundamentach nad uroczyskiem Biedunien, na których stała najwspanialsza świątynia Halicza — i najstarsza. Była to katedra Bogarodzicy, stała pośrodku, gdzie siedziby bojarów graniczyły z siedzibami „czerni“ (mieszczanstwa). Ruina tej bazyliki, pod dąbrową odkopana, stoi na wyniosłości nad Łomnicą, która to wyżyna z natury nadaje się do obrony; pobliska czworoboczna jama pochodzi według tradycyi ze studni sztucznej. Trudno oprzeć się przypuszczeniu, że w tej to bazylice schronił się Koloman przed Mściławem

(a brak wody zmusił go do poddania się na łaskę, zwycięscy“.)

O „Rotundzie“), której miejsce odkryto przytacza autor fakt, że na tem miejscu świątynia w starym Haliczu zbudowana, mogła być naśladowaniem cerkwi kijowskiej, w której spoczywają zwłoki Borysa i Hleba. Czy można wątpić — a raczej przypuszczać należy, że w halickiej stolicy była także podobnej struktury świątynia, zwłaszcza, że w cerkwi wschodniej Borysa i Hleba do świątych zaliczono.

Kościół św. Stanisława (cerkiew św. Pant.), zbudowany z ciosu, ze znamionami sztuki romańskiej w połączeniu z stylem bizantyńskim. Świątynia ta powstała za Romanowiczów. Za ich panowania wpływ zachodni zaczął rozmaicie równoważyć się z wschodnim. Za Danily wpływ zachodu odnosi zwycięstwa, mianowicie: wskutek małżeńskich związków książąt z dworami dalekiego zachodu (syn Danily Roman ożeniony był z księżniczką z Babenbergów, Gertrudą); wskutek polityki zewnętrznej Romanowiczów (zjazd w Preszburgu 1237 r.); wreszcie wskutek bezpośrednich styczności Romana i jego synów z Rzymem (mianowanie

*) Według zdania prof. Zacharjewicza — byłby to grobowiec.

Rozprawy budżetowe w tutejszej Radzie miejskiej.

(Ciąg dalszy).

Na posiedzeniu 18. b. m. uchwalono dalsze rubryki a to:

Na cele wyznań	273 zlr.
„ oświaty	25.902 „
„ dobroczynności	1.850 „
Kwaterunek c. k. wojska.	9.130 „
Wydatki przygodne	300 „
Procenta od kapitałów dłużnych	42.650 „
Raty umorzenia „ „	12.135 „
Zaległości bierne	10.358 „
Z poprzednimi pozycjami wynoszą	
wydatki zwyczajne razem	174.318 „
w porównaniu do dochodów	166.950 „
okazuje się niedobór zwyczajny	7.368 zlr.

Na którego pokrycie uchwaliła Rada miejska użycie części zasobów pozostałych jeszcze z drugiej półmilionowej pożyczki komunalnej, a wynoszących obecnie 27.000 zlr., — reszta ma być użyta na pokrycie wydatków nadzwyczajnych, które mają być następnie uchwalone, jakoteż, budżet funduszu lotteryjnego, ubogich i pożyczki rzemieślniczej.

I powyższe posiedzenie Rady miejskiej nie obeszło się bez epizodów wesołych i ciekawych na razie notujemy tylko, że ogólny niesmak wywołały wnioski względem zasilenia obydwu tut. Towarzystw muzycznych po 100 zlr. jak w poprzednich latach. Jako pytamy, więc Rada miejska miałaby popierać szkodliwą rywalizację a właściwie uporny seperatyzm swojemi skąpemi funduszami i tym sposobem pochwałać to rozdwojenie? Właściwie powinni wszyscy członkowie tak jednego jak drugiego Towarzystwa podobnie sobie postąpić, bo na kaźden wyjądek czasy nie są istic po temu, ażeby na podstawie mozolnie przeprowadzonej kwesty datków miesięcznych dalej prowadzić hece zawistne, co żadnemu z dotyczących Zarządów nie przynosi zaszczytu! — Słusznie więc postąpiła Rada miejska, usuwając powyższy wniosek z kretešem.

Natomiast należy się uznanie za udotowanie szkółki froeblovskiej dla dzieci, za zasiłek dla stowarzyszenia: „*Gwiaźdzdy*“ i towarzystwu: „*Wzajemnej pomocy nauczycieli*“.

(C. d. n.)

biskupa Bernharda (1234 r.) dla katolików Rusi halickiej) — sprowadzenie Franciszkanów i Dominikanów do Halicza (1238 r.); ostatecznie wskutek przystąpienia Danily do unii, (koronacja 1254 r.). — Ileż to styczności i związków z zapatrywaniami i sztuką zachodniej Europy, mogło wpłynąć strumieniem kościelnym do halickiego grodu i zmanifestować się na budowach cerkwi.

Kiedy Halicz po napadzie Mongołów przeniósł się na dzisiejsze miejsce — oznaczyć nie można. Za Kazimierza Wielkiego zaprowadzone zostało (1361 r.) Arcybiskupstwo lać. w Haliczu, przeniesione w r. 1414. do Lwowa. W r. 1367. Franciszkanie przenoszą się z Mniszego Sadu*), (niżej cerkwi św. Pantelemona) do rynku halickiego, (dzisiejszego ratusza). W r. 1596. król Zygmunt, III. po zniszczeniu Halicza przez Tatarów (r. 1595.) każe pomienioną świątynię oddać Franciszkanom w celu odbudowania jej i wzniesienia przy niej klasztoru. Ubóstwo klasztorne spowodowało zupełne jej zaniedbanie**). Na kaźdy wypadek kościół św. Stanisława jest cennym zabytkiem archeologicznym (obecnie restauruje się). Wys. Sejm wy-

*) Mniszego — od mnichów — Sadu.

**). Zdanie prof. Zacharjewicza. str. 193.

Biblioteka miejska w Stanisławowie.

Biblioteka Stanisławowska miejska, powstała z małych zawiązków, oto akt założenia biblioteki miejskiej, który tu dosłownie powtarzamy:

„Akt założenia Biblioteki publicznej miejskiej w Stanisławowie. Stanisław Dunin Janowski, Filip Kulawski i Wincenty Smagłowski, wychodzący polscy w Paryżu, powzięli myśl utworzenia księgozbioru, któryby kiedyś mógł być do Polski przeniesionym i krajowi oddanym.

Księgozbiór ten powstał ofiarami wzmiankowanych powyżej obywateli, którzy odejmując sobie od codziennych potrzeb groszem zapracowanym, skupowali cenniejsze książki po licytacyach publicznych z szczególniejszem uwzględnieniem dzieł odnoszących się do dziejów Polski. Mrówczą pracą i zaparciem się tych trzech obywateli powstał księgozbiór.

Stanisław Dunin Janowski i Filip Kulawski nie doczekali się spełnienia zamiarów swoich, przeniesienia tego księgozbioru do której z dzielnic Polski, obaj pomarli w Paryżu podczas oblężenia w czasie wojny prusko-francuskiej; — obaj umarli z głodu!

Obaj ci założyciele księgozbioru przelali swoje prawa własności w obec świadków Tomasza Kuszłejki i Jana Szybińskiego na Pana Ignacego Mioduszeewskiego, majora byłych wojsk polskich i oddali temuż ten księgozbiór przez tradycję w fizyczne posiadanie.

Za staraniem tegoż obywatela Ignacego Mioduszeewskiego, i współwłaściciela tego księgozbioru pana Wincentego Smagłowskiego, księgozbiór ten został przewiezionym z Paryża do Lwowa.

Otóż ci obywatele spełniając pierwotną myśl założycieli wzbogacenia Polski owocami trudów, zabiegów i ofiar swoich, postanowili oddać ten księgozbiór na własność gminy miasta Stanisławowa.

Jakoż my niżej podpisani, przenosimy, przenieśmy i oddajemy na zupełną i nieodwołalną własność gminy miasta Stanisławowa cały księgozbiór ze wszystkimi manuskryptami w przewiezionych do Stanisławowa pakach się znajdujących według załączonego katalogu i stanowiący następujące warunki:

znaczył odpowiednią sumę na konserwowanie tych starożytnych zabytków, tudzież na przebudowanie teraźniejszej miejskiej cerkwi, na wzór jednej z świątyń, byłych w staroruskim katolickim Haliczu. (Uwaga kompilatora) Oto jest treść „trzech opisów“ Dra J. Szaraniewicza.

Następuje dalej dodatkowy „Opis architektoniczny“ w trzech oddziałach: a) opis odkrytych fundamentów i kopalisk; b) opis budowli, które istnieją w obrębie lub w bliskim sąsiedztwie niedawno zniszczonego Halicza, i — c) porównanie krytyczne.

Gdy nadmienimy, że powyższa *dodatkowa praca* — ściśle fachowa (usuwająca się zatem od streszczenia) wraz z tablicami objaśniającemi, została dokonana przez prof. Zacharjewicza, — wtedy będziemy mieli obraz dzieła Dra Szaraniewicza, męża uczonego, badacza - historyka, który swą wytrwałą pracowitością wskrzesił dzieje pracujących „co się ścimily“, wydobyl z niepamięci a raczej z zapomnienia — i ustawił im tron w sercu wspólnie milującej się potomności....

Antek z Hal....

Święty Wieczór 1885.

1. „Aby Rada miejska Stanisławowska zamianowała dożywotnim bibliotekarzem pana Wincentego Smagłowskiego, i wyznaczyła temuż stosowne według własnego uznania z kasy miejskiej wynagrodzenie jak długo tenże posadę bibliotekarza piastować będzie.“

2. „Aby Rada miejska wyznaczyła w nowym gmachu szkolnym odpowiednią salę na umieszczenie biblioteki i pokój jeden na bezpłatne pomieszkanie dla bibliotekarza Wincentego Smagłowskiego.“

„Z ukończeniem gmachu szkolnego i oddaniem go na użytek szkół, ma postanowienie to wejść w życie, następnie

3. „Aby Rada miejska przyjęła na siebie pierwsze koszta urządzenia biblioteki, sprawienia szaf, sztalug i t. p.

4. „Ponieważ podpisani skierowali wybór swój pomiędzy tylu miastami Polski na miasto Stanisławów, — i temu miastu, oddają owoce tyloletnich trudów, zabiegów i ofiar, a wybór ten uczynili ze względu na osobę teraźniejszego burmistrza miasta, Doktora praw Ignacego Kamińskiego, którego położone około dobra miasta służą, dają nam rękojmię, iż księgozbiorem tym ze zwykłą sobie gorliwością opiekować się będą, i opiekę tę ponad najdłuższy swój żywot rozciągnie, przeto wyrażamy nasze życzenia, aby prawo prezentowania bibliotekarza było pozostawione temuż panu Dr. Ignacemu Kamińskiemu jak długo żyć będzie, a po jego zgonie temu lub tym, których tenże jako swoich zastępców wskaże“.

Mianowanie bibliotekarza należeć będzie do Rady miejskiej. Podpisując ten akt własnoręcznie w obec świadków oddajemy cały księgozbiór z wszystkimi manuskryptami w ręce pana Dra Ignacego Kamińskiego i pozostawiamy temuż Dr. Kamińskiemu, aby wyjednał przystąpienie Rady miejskiej do tego aktu i warunków w tym akcie zawartych.

Działo się w Stanisławowie, dnia 14. stycznia 1873.

Jako świadek:

Józef Urban w. r. Ignacy Mioduszeewski w. r. Zenon Brzozowski w. r. Wincenty N. Smagłowski w. r.

Niniejszy akt założenia z mocy uchwały Rady miasta na dniu 3. lutego 1873. przyjętej zatwierdza się w całej osnowie.

W Stanisławowie, dnia 3. lutego 1873.

Dr. Ignacy Kamiński w. r.
burmistrz.

Jan Wysłobocki w. r.
asesor.

Wincenty Smagłowski był pierwszym bibliotekarzem od r. 1873. aż do śmierci, która w r. 1883. nastąpiła.

Biblioteka ta wzrosła darami Dr. Ignacego Kamińskiego, który całą bibliotekę po stryju swoim ś. p. J. N. Kamińskim i swoją własną do tego przelał księgozbioru. Spadkobiercy ś. p. Piotra Szyryna, wielkiego amatora literatury polskiej, mianowicie pani N. Wąsowiczowa i jej mąż pan Narcyz Wąsowicz wzbogacili tę bibliotekę bardzo cennymi dziełami polskimi. Cały dział książek angielskich zawdzięcza biblioteka stanisławowska patriotyzmowi zawcześnie zgastego i na cmentarzu stanisławowskim spoczywającego więźnia, żołnierza i tulacza ś. p. Klemensa Łękawskiego prawdziwego Rusina. Pozostałe po nim książki ofiarował bibliotece brat stryjeczny zmarłego, p. Łękawski Szymon, oficyał przy urzędzie telegraficznym w Stanisławowie.

(C. d. n.)

KRONIKA.

— **Pożar** w 3 dzielnicy sygnalizowała straż wieżowa o godzinie w pół do 2 w nocy z 15. na 16. b. m. Straż pożarna udała się niezwłocznie na miejsce i stłumiła takowy pracując do godziny 5. rano. Zgorzała drewniana realność Altera Bertasza za rogatką w ulicy Gołuchowskiego, ubezpieczona na 1000 zlr. aw. Budynek ten stał niezamieszany, przeznaczeniem jego bowiem było, w porze letniej służyć na pomieszczenie wojska liczniej na ćwiczenia zgromadzonego, i dla tego też zwano go „barakami”.

— **Ofiara kusielek kawiarnianych.** Stanisław R. rodem z Czerniowiec, liczący lat 21, subjekt handlowy, postrzelił się z rewolweru we czwartek 18 b. m. o godzinie 9 rano. Ciężko rannego odstawiono do szpitala powszechnego. Przyczyną zamierzonego samobójstwa, jest t. z. kasjerka kawiarni, o której już dwakroć poprzednio pisaliśmy. Ciekawimy, czy też ten wypadek nie doświadczonego młodzieńca, ofiary tego gorszącego zakładu, wystarczy dotyczącym władzom do uznania za niezbędne przerzedzenia tych nocno-birbanekich instytucyj, — czy też zaczekają cierpliwie na dalsze tego rodzaju dowody?

— **Kursująca wieść** jakoby p. G. Jedliczka miał być autorem artykułu: *W sprawie naszych towarzystw muzycznych*, zbijamy jako mylną, upewniając, że artykuł ten pochodzi od innej osobistości.

— **Teatr polski** H. Lasockiego opuścił już nasze miasto udając się do Sambora.

— **Dla banitów** z pod zaboru pruskiego, złożył p. hr. Ryszard Rozwadowski do rąk p. burmistrza dr. Kamińskiego 3 zlr. aw.

— **35. Ciągnięcie losów miasta Stanisławowa** odbyło się jak zwykle tak i w bież. roku 15. lutego. Główna wygrana 10,000 zlr. padła na Nr. 21.854. Z poprzednich ciągnięć niepodniesiono dotąd wygrane z 1220 sztuk losów w sumie ogólnej przeszło 30,000 zlr. Interes ten jest dla gminy miejskiej bardzo pożyteczny.

— **Wieczorek z tańcami** urządził 27. b. m. w sali teatralnej tutejszy nauczyciel tańców p. Karol Matkowski wspólnie z ad hoc zawiązanym komitetem. Ziaje się, iż już samo mistrzowskie aranżowanie, zawsze jakichś nowych, nieznanych figur, z czego p. Matk. słynie, nadto chęć wyplacenia się mu tych, których tyluset w samym Stanisławowie wyuczył tańczyć, — zgromadzi na ten wieczorek zastęp niemały.

— **Zwołane na dzień 14. lutego b. r.** zgromadzenie przemysłowców stanisławowskich w celu omówienia sprawy święcenia niedziel — na wniosek przewodniczącego Dra Kamińskiego powzięło uchwałę, odnieść się z tą sprawą do Koła polskiego we Wiedniu, które uwzględniając stosunki naszego kraju najlepiej i najskuteczniej przemysłowców naszych zastąpi. — Zredagowaniem odnośnej petycji do Koła zajął się Dr. Kamiński.

† **Lucyan Mazurak** eks-ks. bazylianin z Buczacza, odsiadujący w tutejszym zakładzie karnym dłuższe więzienie, zmarł 18 b. m. w 50 roku życia na rozmięczenie mózgu.

— **Towarzystwo miłośników muzyki** daje 2 marca b. r. w sali kasynowej wieczorek z tańcami. Dotychczasowe powodzenie wieczorków tegoż Towarzystwa, zapowiada że i ten na większą skalę urządzony, uda się wysmienicie.

— **Dalsze datki** z okoliczności balu na rzecz Bursy im. J. I. Kraszewskiego złożyli: WP. Jabłonowski, Henzel, Kołowski, ks. Semenów i WP. Budziński Józef z Kremidowa (korzeż mąki pszennej), Leon Weiss 100 rzeszytów. — Ogólny zatem dochód balowy wynosi 385 zlr. 35 ct. Za dary powyżej wymienione składa Zarząd Bursy serdeczne podziękowanie.

— **Kolo mieszczańskie** urządził 7 marca rb. w salach dawnego hotelu Kamińskiego wieczorek z tańcami. Zastrzeżenie, by panie wystąpiły w sukniach wełnianych, zasługuje na pochwałę i naśladowanie.

— **Restauracya w hotelu pod 3 koronami** (H. Kwiatkowskiego) chce też ostatki karnawału stanisławowskiego oświetlić, — zamówiła bowiem towarzystwo tyrolskich śpiewaczek i muzyków, które się tamże produkować będą. Przy istotnie wybornej kuchni jaką się p. Kwiatkowski odznacza, świeżym Pilsnerze i tyrolskich pieniach, mogą więc Stanisławowianie zakończyć wesoło szal karnawałowy.

— **Nadesłane.** Z powodu mego wystąpienia w ostatnim Nr. „Kroniki”, by w stowarzyszeniu izrael. młodzieży handlowej postarano się o czasopisma polskie, — p. Berl Jäckel wystąpił także szorstko przeciw mej osobie, żądając jakiegoś sądu na mnie. Otóż oświadczam, że zawsze i wszędzie będę występował o szeregienie między nami ducha polskiego, że się do niego nietylko sam garnąc lecz i drugich zachęcać będę, i że jeśli p. Berlowi Jäcklowi ta moja tendencya tak nie miła, to niech od nas się odłączy a natomiast stara o dekret pochwalny ks. Bismarka.

Z szacunkiem
Józef Kessler jun.

— **Na c. k. pocztę w Bolechowie** doszło nas zazalenie jednej z tutejszych poważniejszych firm handlowych, iż listy jej nietylko o 2 lub 3 dni później jak być powinno, ale nadto w rozdarłej kopercie otwarte adresatom doręcza. Postępowanie takie, przynosi interesantom szkodę, zdradza fabryczne i handlowe tajemnice, które tylko między korespondującymi pozostać winne, — słowem naraża ich ta zbytnia ciekawość na liczne a niepożądane nieprzyjemności i straty. Zwracamy zatem uwagę świet. c. k. dyrekcji pocztowej na te niewłaściwości i nadużycia c. k. urzędu pocztowego w Bolechowie, — których w podobnym rodzaju ma być więcej i o co już się (lecz niestety bezskutecznie) żalono — w tej nadziei, że też znana i ceniona powszechnie z swej sprężystości służbowej, — nieomieszka przecież położyć skuteczną tamę dalszym tego rodzaju manipulacyom poczty bolechowskiej.

— **Z Trembowli** donoszą nam tamtejsi urzędnicy miejscy w wyrazach nader rzetelnych i wdzięcznych o uznania godnej troskliwości i opiece tamtejszej Zwierzchności i Rady gminnej, co do uregulowania ich płac na równi z urzędnikami rządowymi i takiegoż samego zabezpieczenia bytu na ich starość, oraz zaopatrzenia ich rodzin, podnosząc w tym kierunku szczególne starania burmistrza miasta Dra Med. Juliana Olpińskiego i p. Jar. Paszkowskiego dyrekt. tamtejszej powiat. kasy oszczędności.

Kiedyż nareszcie doczekają się urzędnicy miejscy w Stanisławowie czegoś podobnego? W tym względzie pozostał Stanisławów niestety pomimo licznych a usilnych starań i błagań urzędników miejskich, dotychczas za wszystkimi równymi i mniejszemi miastami w kraju — całkiem w tyle.

Korespondencye „Redakcyi”.

P. Agat. Gillerowi w miejscu. na jego artykuły w „Gazecie Narodowej” i „Kurjerze Lwowskim”, z 18. b. m. odpowiadamy: „Pojmujemy i oceniamy pańskie ujęcie się „pro domo sua” — i li ze względu na pana kończymy tę sprawę zapomnieniem o doznanych przez p. Kop. niesłusznym dotknięć. Sądźmy jednak, że pan sam uznasz, iż choćby tylko ze względu na pańską powagę, trudna nam pozwolić, by ktoś igrał naszą czią, którzy trochę więcej ojczyźnie od p. Kop. ofiarowali, — i że pominięcie tego z naszej strony milczeniem, byłoby rodzajem przyznania się do tego, do czego ni tendencya naszego pisma, ni skład naszej redakcyi się nie poczuwa.

„Strażnicy”, recte jej redaktorowi p. Janowi Bałamucynowi z Obelgowa Gemboszowi odpowiadamy na karczemne wycieczki, iż polemizować z nim, uważamy za walkę z wszeteczną, która nikomu zaszczytu nie przynosi. — Przytaczać jego brudów, nie mamy ni chęci ni czasu nadto nie uczono nas tak kwiecistej terminologii dziennikarskiej.

5 panom z „czytelni”, którzy nadesłali sprostowanie, oświadczamy, że 1) wojowanie §. 19. ust. pras. nie ma tu zastosowania i jest co najmniej śmieszne; 2) iż właśnie z powodu oszczędzania tak pożytecznej instytucyj, nie chcemy w tym względzie prowadzić dalszej polemiki i wciągając ją w tę grę, — nadto 3) mając kontra dowody i niechcąc niektórych z podpisanych narażać na zarumienienie się — uważamy tę całą sprawę za pogrzebaną wraz z tem sprostowaniem w redakcyjnym, nienasyconym koszu.

P. A. M. w K. Li przez omyłkę niewystano w swoim czasie, za co przepraszamy.

P. Adelinie Z. w O. W następnym Nrze rozpoczniemy druk wiadomego felletonu

P. Józ. Kar. w S. Brzydzimy się sami skandalami, dotąd niedaliśmy do tego powodu. — gdzie jednak chodzi o cześć pisma i współpracowników jego, tam „niądy i nikomu bezkarnie tego nie przepuszczimy”.

P. M. W. w R. Panie! daj mu spokój! Wszak to już upadła wielkość, — przekwitły kwiat, — a nad takim się znęcać, byłoby nieszlachetnie!

P. Mel. P. tu. Co do porządku i nadzoru targowego pomówimy niebawem w osobnym, obszerniejszym artykule.

P. St. L. w miejscu. Co do kawiarni i ich nadużyć, zbieramy potrzebne dane i wystąpimy z niemi tam, skąd zmuszenie właściwych organów do położenia temu tamy bez wszelkich względów i względzików, niezawodnie nastąpi.

Rubryka „Nadesłane” nie pochodzi od redakcyi, która też żadnej odpowiedzialności za takowe nie bierze.

Nadesłane.

Telefony!

Zamówienia na instalacje telefoniczne w miastach, dla użytku straży pożarnych i w celach bezpieczeństwa publicznego; w zakładach fabrycznych i kąpielowych, w zarządach gospodarczych i przemysłowych na wsi, przyjmuje i wykonuje pod osobistym kierownictwem

Władysław Dunin,

inżynier, elektro-technik

we Lwowie, ulica Trybunalska l. 4.

Mariacelliskie krople żółdkowe.

Skutek Mariacelliskich kropli w następujących przypadkach nie da się przewyższyć przez żaden inny środek, a mianowicie: przy braku apetytu, suchym wym oddychaniu, słabości żółdka, wzdęciu, odbijaniu kwasem, kolkach, katarze żółdkowym, paleniu żgagi, tworzeniu się pisku i drobnych kamyczków, mocnym gro-madzeniu się śliny w ustach, żółtaczce, wstręście i odbijaniu bólu głowy i jeżeli od żółdka pochodzą, kurzu żółdkowym, nieregularnym stolcom i zatwardzeniu, przetożeniu żółdka, potrawami i napojami, robakach, cierpieniu i śledzionie i w wątrobie.

Cena jednej flaszeczki 35 centów.

Składy Stanisławów: Apt. A. Amirowicz,
A. Beil i J. Macura.

Dla uregulowania nakładu upraszamy o wyrównanie przedpłaty, niechcąc się bowiem narażać na straty — niemożemy nadal przeselać naszego pisma jak tylko tym, którzy prenumeratę uiszcili.

ADMINISTRACYA
„Kroniki Stanisławowskiej.”

Farbiger, schwarz- und weißseidener Atlas
 75 fr. per Meter bis fl. 10.65 (in je 18 verschiedenen Qualitäten) verfertigt in einzelnen Rollen und Stücken zollfrei in Haus das Seidenfabrik-Depot G. Henneberg (F. und F. Hoflieferant), in Zürich. Waister umgebend. Briefe kosten 10 fr. Porto.

Liczne świadectwa pierwsz. znakomitości medycznych **MEDALE** na różnych wystawach.

Przez lat 40 wypróbowana e. kr. austr. wył. uprz., pierwsza amerykańska i angielska patentowana **ANATERYNOWA WODA** do zębów i ust,

dr. J. G. Poppa, c. k. nadwornego dentysty we Wiedniu, I. Bognergasse 2.

Ten wyborny preparat zyskał sobie od 40 lat swego istnienia rozpowszechnienie i sławę w całej Europie. Użycie okazało się nader praktycznym przeciw bolom zębów każdego rodzaju, przeciw chorobom niekłej części ustnej, na chwiejne zęby, łatwo krwawiące się i chorobliwe dziąsła, pruchnienie i skorbut. Rozpuszcza flegmę, przez co zapobiega tworzeniu się osadu winnego, działa orzeźwiająco, poprawia smak w ustnej i niszczy gruntownie nieprzyjemny odor, który powstaje w skutek sztucznych lub próżnych zębów, z p. traw lub palenia tytoniu. Ułatwia ząbkowanie u dzieci, służy za prezerwatywę przeciw dyfterji, jako woda do płukania w chronicznych zapaleniach gardła i jest niezbędna podczas picia wód mineralnych.

Świadectwa wysokich znakomitości medycznych stwierdziły nieszkodliwość i pożyteczność, w skutek czego zapisują ją sławniejsi lekarze.

Wielka flaszka złr. 1.40, średnia złr. 1, mała ct. 50.

Roślinny proszek do zębów sprawia po krótkim użyciu lśniące białe zęby bez szkodliwych skutków. Cena pudełka 63 ct.

Anaterynowa pasta do zębów w słoikach szklanych po złr. 1.20. Środek ten utrzymuje świeżość i czystość oddechu, nadto nadaje lśniącą białość zębów, chroni je od zepsucia i wzmacnia dziąsła.

Aromatyczna Pasta do zębów. Lśniące białe zęby po krótkim używaniu. Zęby (naturalne i sztuczne) konserwują się i zapobiega się bolowi zębów. — Sztuka 35 ct.

Plomba do zębów, praktyczny niezawodny środek do plombowania sobie samemu dziurawych zębów. Pudełko 1 złr.

Mydło ziołowe. Najlepszy środek toaletowy przeciw liszajom, wyrzutom, plamom wątrobianym i piegom. dla wzmocnienia i utrzymania czystej i gładkiej cery. przeciw tłuszczeniu, nieczystej cerze i wypryskom po 20 ct.

P. T. Publiczność uprasza się, ażeby żądała wyraźnie preparatu c. k. nadwornego dentysty Poppa i aby tylko taką przyjmowała, która opatrzona jest moją marką ochronną.

Kilka fałszerzów i sprzedawców we Wiedniu, Budapeszcie i Innsbruku skazano ponownie sądownie na dotkliwe kary pieniężne.

Do nabycia w Stanisławowie: J. Macura apt., A. Beill apt., A. Amirowicz apt., Leon Wagner sklep galant.; w Tyśmienicy: G. Kozubowski apt., w Bohorodczanach: Z. Więkowski apt., w Katuszu: J. Schlesinger apt., w Dolinie: S. M. Traunfellner apt., w Bolechowie: K. Szindler apt., w Nadwórnie: L. Dziembowski apt., w Kołomyi: I. Sidorowicz i E. Stenzel apt., w Delatynie: J. Hołubowicz apt., w Monasterzyskach: St. Matrycz apt., w Tlumaczu: W. Szankowski apt., w Horodence: M. Axentowicz apt. w Kutach: A. Zagajewski apt., w Buczaczu: K. Lewicki apt., w Rohatynie: St. Meichert apt., w Podhajcach: St. Karzykiewicz apt., w Bursztynie: I. Klimka apt., w Haliczu: J. Ormezewski apt., w Sotulowie: J. Hołady apt., w Wiśniowcu: J. Lubisch apt., w Husiatynie: W. Czerski apt., w Trembowli: A. Lipnicki apt., w Tarnopolu: L. Choda ki apt., Ed. Rank apt., J. Reid apt., w Zbarażu: E. Kruh apt., w Obertynie: Jul. Neuburg apt., w Rożniatowie: H. Weiss apt., w Bolszowcach: A. Wasowicz apt., w Kosowie: A. Bursa apt., w Kozowie: J. Pistreich apt., w Striju: L. Gärtner apt., w Zaleszczykach: A. Szymonowicz apt., w Borszczowie: M. Niemczewski, J. Erben apt., w Mielnicy: M. Krakowski apt.

C. k. nadworny dostawca dr. J. Poppa.

Zwycięstwo przemysłu!

Przez objęcie całego składu towarów najznacniejszej fabryki, która z końcem roku swe roboty zastanowiła jest mi możliwym coś podobnie niebywale taniego dostarczać. Mianowicie dostarczam za cenę ledwie kosztu wyrobu wynoszącą

2 zł. 25 ct.

bardzo ciepłe, tkane, zupełnie gotowe całe

ubranie męskie

tak zwany kostium tygrysi), niezbędny dla każdego, biednego czy bogatego, gdyż dla każdego stanu odpowiada. To dobre, trwałe ubranie jest w zapasie na każdą miarę i wielkość. — a wystarcza podanie długości w kroku i piersi, by utrzymać dobrze leżący ubiór. — Kto więc chce tanio dobrze i ciepło się ubrać, kto cenę swoje zdrowie i kiesę, niech się spieszy z obstalunkiem, by zapas się nie wyczerpał.

Tylko 3 zł. 50 ct.
gotowy damski ubiór.

Tysiące najnowszych wzorów, jedno przewyższa, drugie delikatnością piękną fantazją lub w kwiatki, kostki w narzućki, mocne trwałe, Kalmuk i modne barchetty w najpiękniejszych modnych kolorach siwe, niebieskie, brązowe i t. p. wyrobione kostiumy damskie i kosztuje wedle wzoru wyżej podanego, gotowe, elegancko wykonane

ciepłe, modne, piękne zimowe ubranie damskie

jak długo wystarczy zapas tylko za 3 zł. 50 ct., albo toż samo w daleko lepszej jakości za 4 złr. 50 ct. a. w. Kostium ten składa się z szerokiej spodnicy i dopasowanej do tego bluzy, — pięknie przykrojonej.

Wyselki skutecznie Feketejo

Skład krajowych fabrykatów Wiedeń. Hundsturmstrasse Nr. 18 30.

Przestrzega się przed podobnymi naśladowanymi wyrobami.

(57. — 4—6)

Lakier złoty i brązowy

do lakierowania

TRZEWICZKÓW
balowych

oraz i innych

przedmiotów ze skóry

polecają

Hübner i Hanke
 we Lwowie.

NIEZAWODNE.

Roborantium (esencja na porost włosów i brody) na umiejętnem doświadczeniu i wielu skutkach oparty środek przeciw lysieniu, wypadaniu włosów, łuszczeniu i siwiznie. Jedy-ny, prawdziwy środek do porostu wzmocnienia włosów dla swej orzeźwiającej i odżywiającej zalety, jest „Roborantium“ nader skutecznym przeciw osłabieniu pamięci i bólu głowy. Cena oryg. flakonu 1 złr. 50 ct. — flakon na próbę 1 złr.

Kosmetikum (włosy wzmacniający ojekt) nader delikatny nieporównany do nadania włosom miękkości i falistości. Cryg. flakon 1 złr. 50 ct. — prób. flakon 1 złr.

Eau de Hebe orient. środek piękności nadaje ciału delikatności, białości i czystości cery, niszczy piegę i t. p. Cena 85 ct.

Bouquet du Serail de Grolich perfuma do chustek dla eleganckiego świata, jest perłą wszystkich pachnidel. Cena 1 złr. 50 ct. i 80 ct.

Morawsko-karpacka woda do ust 60 ct.

Grolicha tinktura do farbowania włosów i brody farbująca od blond do ciemno-szarynowego koloru. Cena 1 złr.

Grolicha Hair-Milkon (mleko włosy odmladzające) żadna farba, lecz środek nadający siwym włosom ich pierwotną barwę. 2 złr.

Grolicha Poudre d'epilatoire niszczy wszelki porost włosów. 70 ct.

Grolicha woda przeciw łupieży gubi niezawodnie i szybko łupienie się skóry na głowie. 1 złr.

Grolicha pomada z kwiecia majowego najlepsza pomada dla konserwacji włosów. 1 złr.

Grolicha Flora-Poudre de Riz biały i różowy, najdelikatniejszy proszek dla dam. 50 ct.

Grolicha Flora-różanna pasta na usta 50 ct.

Te wszystkie środki sporządzone pod nadzorem lekarzy.

Przy każdym z nich dołączone: sposób użycia, świadectwa i pisma dziękczynne.

Fabryka i centralny skład: J. GROLICH w Bernie.

Lekarze uznają wartość Grolicha preparatów przez ustawiczne zamówienia i tak między innymi pisze p. Alojzy Blümel prak. lekarz w St. Peter pod dnem 25. kwietnia 1885.: „Upraszam o przesłanie za pobraniem pocztowem 8 flakonów Roborantium i 3 flaszki Kosmetikum przy uwzględnieniu odpowiedniego rabatu jako kłopotliwemu odbiorcy. Z poważaniem BLÜMEL prakt. lek.“

GŁÓWNY SKŁAD DLA STANISŁAWOWA I OKOLICY w aptece p. MACURY — SAMBORA w aptece J. ALEKSIEWICZA — BRZEŻAN apt. DURST, PRZEMYSŁAN apt. E. BARANOWSKI, KOŁOMYI apt. STENZEL, LWOWA apt. Z. RUCKER, KRAKOWA apt. W. REDYK, nadto we wszystkich większych aptekach.

Należy żądać wyraźnie wyrobów Grolicha z Berna, gdyż tylko za takie się poręcza. (10. 23 — 5 2)

Majątki ziemskie i dzierzawy
 duże i mniejsze

od kilku do kilku tysięcy morgów

z przystępnymi warunkami w różnych okolicach w wielkim wyborze ma do postręczenia biuro wywiadowcze G. B. w Stanisławowie.

Wygnaniem z Prus mniej zamożnym pośrednictwo bezpłatne.

Wchód do Biura wywiadowczego
przez korytarz

nowo-wybudowanego lokalu drukarni p. Dankiewicza.

Bernhardyna

najnowszy zdumiewająco działający środek przeciw siwiznie włosów, skła dający się z Pomady i Lakieru

Dra Bernharda w Paryżu.

Zalety: nie zawiera składników szkodliwych, nie zlepia i nie zanieczyszcza włosy, nie plami skórę bieliznę.

Cena 2 złr. w. a.

Skład w aptece Ruckera we Lwowie

Do sprzedania
realność w Stanisławowie

przy ulicy Sobieskiego, w pobliżu kasy oszczędności. Bliższa wiadomość w drukarni J. Dankiewicza w Stanisławowie.

Skład fortepianów

w Stanisławowie.

Podpisany ma zaszczyt zawiadomić Wielce Szanowną Publiczność, iż sprowadził z fabryk wiedeńskich i zagranicznych

FORTEPIANY I PIANINA

i sprzedaje takowe po mizernej cenie. Przyjmuje również w zamian stare fortepiany lub przerabianie tychże na nowy fason, jakoteż wszelkie strojenie.

Polecając się łaskawym względem Szanownej Publiczności, zostaję

(4. 9—?) z szacunkiem K. Kuliński.